

Nhân kỷ niệm Cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2-9

Những biểu tượng cao quý CỦA NƯỚC VIỆT NAM

● MINH SỬ

MỖI QUỐC GIA TRÊN THẾ GIỚI CÓ NHỮNG BIỂU TƯỢNG THỂ HIỆN CHỦ QUYỀN VÀ BẢN SẮC CỦA RIÊNG MÌNH. QUỐC KỶ TƯỞI THẨM, QUỐC HUY TOÀN DIỆN, QUỐC CA HÙNG TRÁNG XỨNG ĐÁNG LÀ BIỂU TƯỢNG THIÊNG LIÊNG, CAO QUÝ VÀ TỰ HÀO CỦA NƯỚC VIỆT NAM

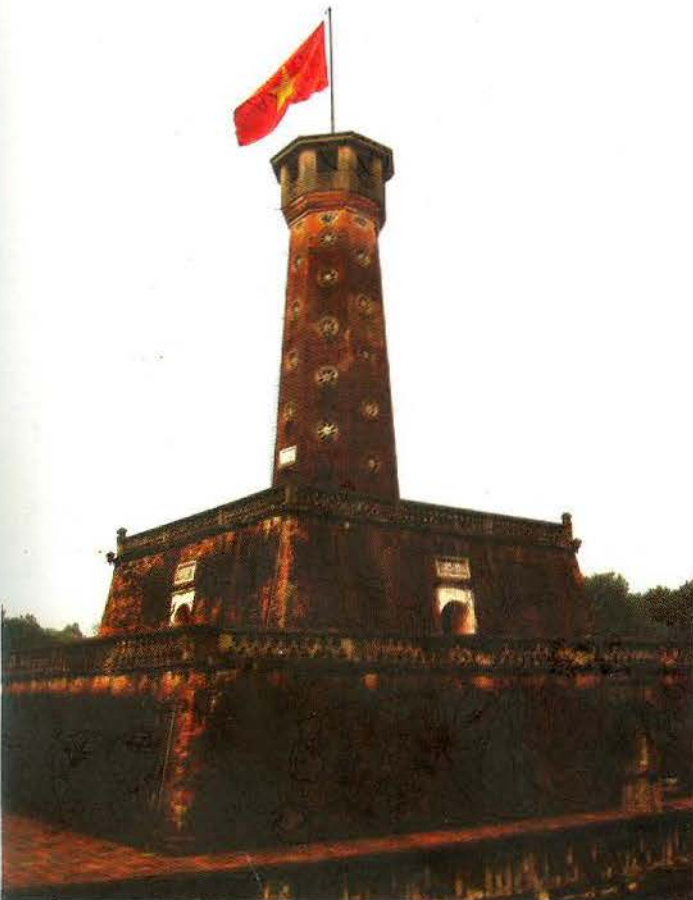
Quốc kỳ nước Cộng hòa XHCN Việt Nam

QUỐC KỶ

Nổi dậy chống ách đô hộ của thực dân Pháp, cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ bùng nổ ngày 23/11/1940. Trước lúc khởi nghĩa, những người lãnh đạo cần phải có một lá cờ dẫn đầu để khẳng định, chỉ huy và động viên tinh thần quần chúng. Đồng chí Nguyễn Hữu Tiến (sinh ngày 5/3/1901 tại Hà Nam, là một chiến sĩ cách mạng nhiệt tình và tài hoa) được trao nhiệm vụ sáng tác mẫu cờ. Sau nhiều ngày suy nghĩ, miệt mài phác thảo, đồng chí Tiến đã hoàn thành sứ mệnh đặc biệt này: tạo ra lá cờ hình chữ nhật có ngôi sao vàng năm cánh nằm giữa nền đỏ tươi, cùng một bài thơ đầy tâm huyết:

Hỡi ai máu đỏ da vàng
Hãy chiến đấu dưới cờ thiêng Tổ quốc
Nền cờ thắm máu đào vì đất nước
Sao vàng tươi da của giống nòi
Đứng lên mau hồn nước gọi ta rồi
Hỡi sĩ - công - nông - thương - binh
Đoàn kết lại như sao vàng năm cánh

Ban lãnh đạo khởi nghĩa khi đó là Nguyễn Văn Cừ, Võ Văn Tần... rất tâm đắc và đã chuẩn y mẫu cờ trên. Cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ diễn ra mạnh mẽ, rộng khắp với biểu tượng cờ đỏ sao vàng, làm lao đao chính quyền đô hộ. Chúng đàn áp khốc liệt. Hàng ngàn người bị bắt,

Quốc kỳ tung bay trên Cột cờ Hà Nội

Quốc huy nước Cộng hòa XHCN Việt Nam

tra tấn và giết hại. Đồng chí Nguyễn Hữu Tiến đã anh dũng hy sinh trước họng súng quân thù ngày 28/8/1941 cùng với các đồng chí Nguyễn Văn Cừ, Nguyễn Thị Minh Khai.... Trước lúc ngã xuống, đồng chí đã kịp gửi lại một bài thơ động viên đồng bào, chiến sĩ, với những câu tràn trề tinh thần lạc quan cách mạng:

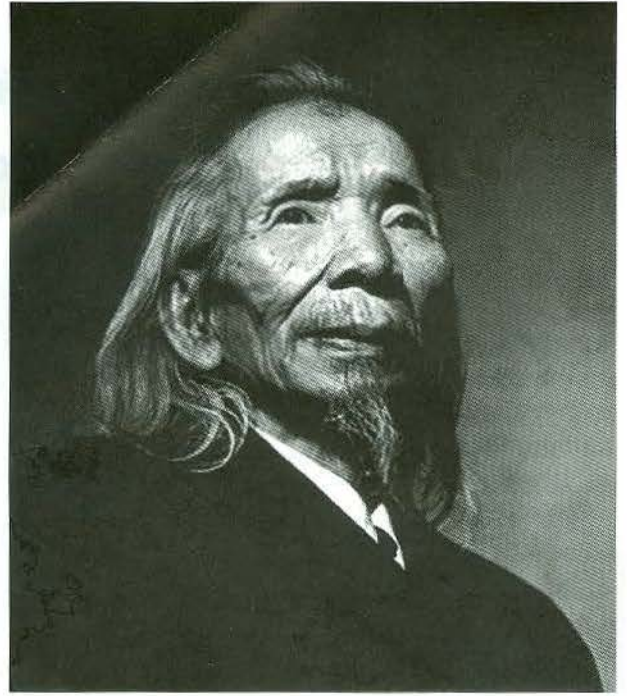
... Anh em đi trọn con đường nhé
Cờ đỏ sao vàng sáng tương lai...

Ngày 2/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn độc lập tại Quảng trường Ba Đình (Hà Nội), cờ đỏ sao vàng pháp phối tung bay, đỏ rực cả Quảng trường. Ngày 5/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh ấn định Quốc kỳ Việt Nam là cờ đỏ sao vàng. Tại kỳ họp thứ nhất Quốc hội khoá I, ngày 2/3/1946, toàn thể đại biểu Quốc hội đã biểu quyết nhất trí cờ đỏ sao vàng là Quốc kỳ nước ta.

QUỐC HUY

Quốc huy biểu tượng cho quốc gia, cho sự độc lập, chủ quyền của đất nước, cho bản sắc của dân tộc. Bởi mang ý nghĩa đặc biệt và thiêng liêng như vậy, nên tại kỳ họp thứ năm của Quốc hội khoá I (ngày 15 - 20/9/1955) sau khi xem xét, cân nhắc rất nhiều mẫu, Tiểu ban Nghiên cứu ba vấn đề Quốc kỳ, Quốc ca, Quốc huy đã quyết định trình mẫu Quốc huy do Chính phủ đề nghị và đã được đa số đại biểu Quốc hội tán thành. Mẫu Quốc huy này do các danh họa Bùi Trang Chước và Trần Văn Cẩn đồng sáng tác (họa sĩ Bùi Trang Chước vẽ mẫu Quốc huy để làm cơ sở lựa chọn và họa sĩ Trần Văn Cẩn đã chỉnh sửa hoàn thiện mẫu Quốc huy theo ý kiến chỉ đạo của lãnh đạo để trình Quốc hội phê duyệt).

Quốc huy Việt Nam hình tròn, nền đỏ tươi, ở giữa có ngôi sao vàng năm cánh tượng trưng cho lịch sử cách mạng, tinh thần đoàn kết cùng tiến đồ rực rỡ của dân tộc ta, đất nước ta; bông lúa vàng bao quanh tượng trưng cho truyền thống nông nghiệp vững chắc; dòng chữ tên nước (quốc hiệu) phía dưới và bánh xe răng cưa tượng trưng cho nền nông nghiệp cũng như xu hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá.

Nhạc sỹ Văn Cao, tác giả Quốc ca Cộng hòa XHCN Việt Nam

QUỐC CA

Nếu quốc kỳ, quốc huy biểu trưng cho quốc gia bằng hình ảnh đặc thù, thì quốc ca lại biểu trưng bằng âm thanh, nhạc và lời. Quốc hội khoá I của nước ta đã quyết định lấy bài "Tiến quân ca" do nhạc sĩ Văn Cao sáng tác làm Quốc ca Việt Nam. Trong bản Hiến pháp đầu tiên của nước Việt Nam (1946) tại Điều 3 cũng ghi rõ: "Quốc ca là bài Tiến quân ca". Kỳ họp thứ năm Quốc hội khoá I (1955) đã quyết định sửa một số chỗ về lời của bài Quốc ca và tác giả cùng đóng góp việc sửa lời.

Bài "Tiến quân ca" vốn được nhạc sĩ Văn Cao sáng tác vào cuối năm 1944 tại căn gác nhà số 171 phố Mông Grăng, Hà Nội (nay là nhà số 45 phố Nguyễn Thượng Hiền, Hà Nội). Ngay khi mới ra đời, bài hát đã được đội ngũ chiến sĩ cách mạng nồng nhiệt đón nhận, rồi trở thành bài hát chính thức của Mặt trận Việt Minh, góp phần quan trọng cổ vũ nhân dân khởi nghĩa giành chính quyền trong Cách mạng tháng Tám. Ngày tuyên bố độc lập 2/9/1945, Tiến quân ca được cử hành, hàng triệu người hát vang lời ca theo tiếng nhạc của hành khúc hùng tráng đó.

Tác giả Văn Cao (1923 - 1995) là một nghệ sĩ đa tài với các tác phẩm nổi tiếng về nhạc, họa, văn, thơ. Năm 1944, ông bắt đầu tham gia hoạt động cách mạng, rồi trở thành đảng viên Đảng Cộng sản và là một trong những người sáng lập Hội Văn nghệ Việt Nam. Ông từng được tặng thưởng nhiều huân, huy chương cao quý và Giải thưởng Hồ Chí Minh.